

GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE VERORDENING
Besluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 21 november 2006

TITEL VII

DE WEGEN, DE TOEGANGEN ERTOE EN DE NAASTE OMGEVING ERVAN

ALGEMENE INLEIDING

KENMERKEN VAN DE BOUWWERKEN EN HUN NAASTE OMGEVING

BEWOONBAARHEIDSNORMEN VOOR WONINGEN

BOUWPLAATSEN

TOEGANKELIJKHEID VAN GEBOUWEN VOOR PERSONEN MET BEPERKTE MOBILITEIT

THERMISCHE ISOLATIE VAN GEBOUWEN

RECLAME EN UITHANGBORDEN

DE WEGEN, DE TOEGANGEN ERTOE EN DE NAASTE OMGEVING ERVAN

DE PARKEERNORMEN BUITEN DE OPENBARE WEG

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

DE WEGEN, DE TOEGANGEN ERTOE EN DE NAASTE OMGEVING ERVAN

Inhoudstafel

Afdeling 1:	Algemeen	3
Afdeling 2:	Het voetgangersverkeer	8
Afdeling 3:	De snelheidsbeperkende voorzieningen	11
Afdeling 4:	De lichte tweewielers	12
Afdeling 5:	Het parkeren	14
Afdeling 6:	Het openbaar vervoer	16
Afdeling 7:	De hoogstammige bomen	17
Afdeling 8:	De wegbebakening	18
Afdeling 9:	Het stadsmeubilair	20
Afdeling 10:	De verlichting	21
Afdeling 11:	De gelegenheidsdecoratie	22
Afdeling 12:	Slotbepalingen	22

Deze tekst met bijgaande verordenende schetsen vormt de officiële versie van de verordening zoals deze is goedgekeurd door de Regering op 21 november 2006. De schetsen zijn genummerd en voorzien van een duidelijke verwijzing naar het artikel waarop ze betrekking hebben.

De omliggende commentaar en de illustraties in de tekst hebben enkel een indicatieve waarde. Zij geven informatie aan de lezer over de aard van de wetteksten door aanbevelingen en nuttige referenties.

De wetteksten en verordenende teksten waarnaar in de verordening worden verwezen, kunnen evolueren.

De GSV kan worden geraadpleegd op de site www.gsv.irisnet.be.

Afdeling 1:

Algemeen

ARTIKEL 1 TOEPASSINGSGBIED

§ 1. Deze titel is van toepassing op het volledige grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

§ 2. Deze titel is van toepassing op:

1° alle handelingen en werken met betrekking tot de wegen te lande, de toegangen ertoe en de naaste omgeving ervan, met uitzondering van de onderaardse wegen en van de spoorwegen, die onderworpen zijn aan een stedenbouwkundige vergunning krachtens artikel 98, § 1 van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening.

Wegen te lande: Wegen op de grond en tunnels bestemd voor het personenverkeer, evenals hun toegangen en naaste omgeving, met uitsluiting van andere ondergrondse verkeerswegen en spoorwegen.

2° op de handelingen en werken die, omwille van hun geringe omvang, vrijgesteld zijn van een stedenbouwkundige vergunning, zoals bedoeld in artikel 98, § 2 van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening.

3° de handelingen en werken bedoeld in artikel 98, § 3 van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening, waarvoor een stedenbouwkundige verordening een vergunning oplegt.

De lijst van de handelingen en werken vrijgesteld van de stedenbouwkundige vergunning werd vastgelegd door de Regering in het «Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot bepaling van de handelingen en werken die vrijgesteld zijn van een stedenbouwkundige vergunning, van het advies van de gemachtigde ambtenaar, van de gemeente of van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen of van de medewerking van een architect.»

Krachtens dit besluit zijn de volgende handelingen en werken vrijgesteld van stedenbouwkundige vergunning, op voorwaarde dat zij geen afwijking van wettelijke en verordenende bepalingen inhouden:

Handelingen en werken aan wegen:

Art.3. Voor zover ze geen afwijking inhouden van een bestemmingsplan, een stedenbouwkundige verordening of een verkavelingsvergunning, geen betrekking hebben op een goed dat het voorwerp uitmaakt van een beschermingsmaatregel en geen aanvulling vormen bij werken die onderworpen zijn aan een stedenbouwkundige vergunning, zijn de volgende handelingen en werken vrijgesteld van stedenbouwkundige vergunning:

1° voor zover de handelingen en werken geen wijziging inhouden van de essentiële kenmerken van het dwarsprofiel, de vernieuwing van de fundamenten en van het wegdek van wegen, bermen,

kantstenen en stoepen, met uitzondering van de wijzigingen van wegverhardingen die hoofdzakelijk uit natuursteen bestaan;

2° de vernieuwing zonder wijziging van de essentiële kenmerken van het dwarsprofiel van de bijbehorende elementen zoals sporen en kantstenen;

3° de plaatsing, vernieuwing of verplaatsing van de inrichtingen voor waterafvoer zoals greppels, straatkolken, riooldeksels, riolen en collectoren van minder dan 1,25 meter binnendoorsnede;

4° de plaatsing, vernieuwing of verplaatsing van kabels, buizen en leidingen die zich bevinden in de openbare ruimte;

5° de voorlopige proefaanleg van wegen voor een maximumduur van twee jaar;

Art. 4. Voor zover ze geen afwijking inhouden van een bestemmingsplan, een stedenbouwkundige verordening of een verkavelingsvergunning, geen betrekking hebben op een goed dat het voorwerp uitmaakt van een beschermingsmaatregel, voor zover ze geen aanvulling vormen bij werken die onderworpen zijn aan een stedenbouwkundige vergunning of niet het voorwerp uitmaken van een herhaling over de lengte van een weg, zijn de volgende handelingen en werken aan wegen vrijgesteld van stedenbouwkundige vergunning:

1° de kleine aanlegwerken van de ruimten bestemd voor voetgangers en fietsers die de plaatselijke verruiming en de verbetering van het esthetisch aspect ervan of de veiligheid van de gebruikers beogen;

2° de aanlegwerken van ruimten bestemd voor beplantingen;

3° het plaatsen, het verplaatsen of het verwijderen van volgende inrichtingen of elementen:

a) de al dan niet verlichte verkeerstekens met inbegrip van het onderstel ervan, de portalen uitgezonderd, alsmede de beveiliging ervan tegen het verkeer;

b) de vaste of mobiele inrichtingen ter beperking van het verkeer of het parkeren;

c) de controlesystemen voor het parkeren of het verkeer, zoals parkeermeters, uurmeters, radars, camera's;

d) de inrichtingen voor het parkeren van tweewielers;

e) de bijbehorende elementen van al dan niet ondergrondse technische installaties zoals elektrische bedieningskasten voor verkeerslichten of straatverlichting, praatpalen, brandkranen, bedieningskasten voor teledistributie;

f) de zitbanken, tafels, afvalbakken, telefooncellen, kleine fonteinen, plantenbakken, brievenbussen;

g) de installaties voor openbare verlichting;

h) de schuilhuisjes voor de gebruikers van het openbaar vervoer voor zover hun hoogte 2,50 meter niet overschrijdt;

4° het aanbrengen of het wijzigen van wegmarkeringen;

5° het plaatsen of wijzigen van verkeersvertragende inrichtingen die zich niet in het primaire wegennet bevinden;

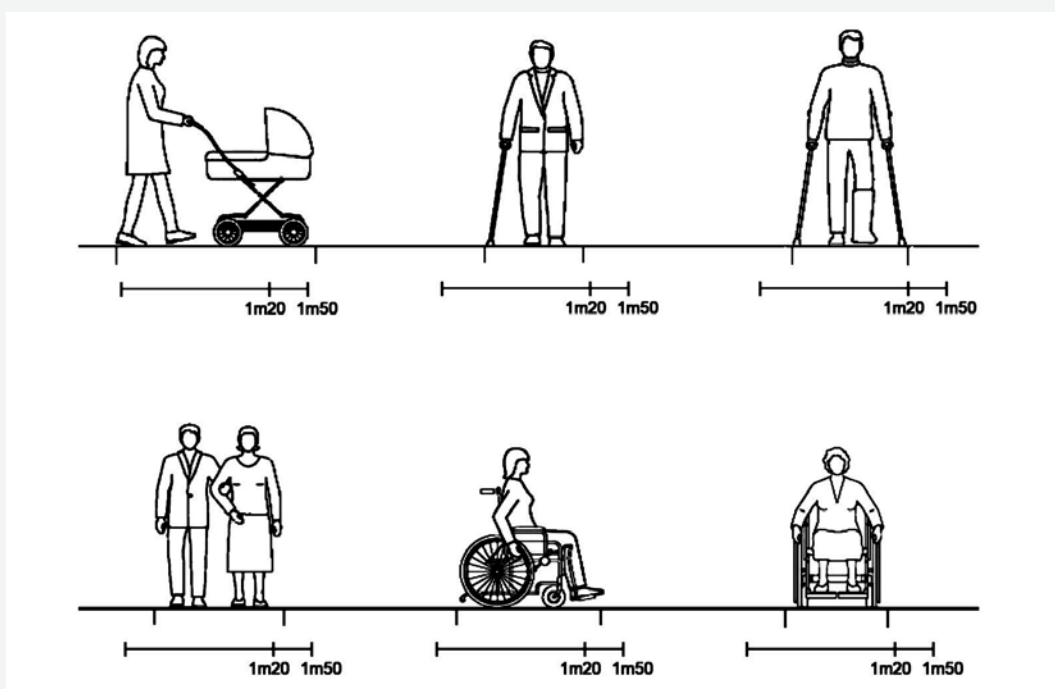
6° onverminderd het verkrijgen van een voorafgaande wegenvergunning, de plaatsing van een open seizoensterras in de horecasector, voor zover de oppervlakte ervan niet meer dan 50 m² bedraagt en een vrije doorgang zonder hindernissen wordt behouden over minstens één derde van de breedte.

ARTIKEL 2 DEFINITIES

§ 1. In deze titel wordt verstaan onder:

- 1. hoogstammige boom:** een boom waarvan de stam ten minste 40 centimeter omtrek heeft op 1,50 meter hoogte en die ten minste 4 meter hoog is.
- 2. kasten van de concessiehouders:** kasten langs de weg waarin de elektrische voorzieningen zijn ondergebracht die noodzakelijk zijn voor de werking van een openbare nutsvoorziening.
- 3. stoeprand:** inrichting die de verschillende functies van de weg afbakent met een hoogteverschil om de ruimte te beschermen die hoofdzakelijk is voorbehouden aan de voetgangers of, indien de borden D7/D9/D10 aanwezig zijn, aan fietsers en voetgangers.
- 4. dubbele stoeprand:** inrichting die bestaat uit twee stoepranden met verschillende hoogte, in trapvorm aangelegd.
- 5. uitstekende stoeprand:** in de grond verankerde stoeprand die hoger is dan de voetgangersweg.
- 6. zuil:** verankerd of los geplaatst, al dan niet verwijderbaar specifiek stadsmeubilair ter bescherming van voetgangerswegen of fietspaden.
- 8. reglement van de wegbeheerder:** ministerieel besluit van 11 oktober 1976 tot vaststelling van de minimumafmetingen en de bijzondere voorwaarden inzake de plaatsing van verkeerstekens.
- 9. lichte tweewieler:** fiets of bromfiets van klasse A in de zin van de wegcode.
- 10. met de voet tastbare tegels:** tegels bestaande uit een bijzonder materiaal of met een reliëf die slechtzienden en blinden toelaten om zich te voet te oriënteren.
- 11. gelegenheidsdecoratie:** tijdelijke decoratie van niet-publicitaire aard voor een cultureel, sportief, sociaal of commercieel evenement.
- 12. snelheidsbeperkende inrichting:** inrichting die bestuurders van een voertuig ontraadt aan een hogere snelheid te rijden dan de toegelaten maximumsnelheid.
- 13. structurerende ruimte:** ruimte zoals beschreven in het gewestelijk bestemmingsplan.
- 14. stadsmeubilair:** geheel van openbare of particuliere voorwerpen of inrichtingen die in de openbare ruimte zijn geplaatst of verankerd en al dan niet verwijderbaar zijn en die een functie van openbaar nut hebben.
- 15. persoon met beperkte mobiliteit:** persoon wiens verplaatsingsmogelijkheden te voet tijdelijk of definitief beperkt zijn.

Het is onmogelijk om in de definitie van de persoon met beperkte mobiliteit alle mogelijke gevallen op te nemen. Men dient deze term dus in de ruimst mogelijke betekenis te interpreteren. Het gaat dus zowel om gehandicapten als om personen met een kinderwagen, bejaarden of mensen met een tijdelijk verminderde bewegingsvrijheid.

Inname van de gebruikers met beperkte mobiliteit (PBM).

16. paaltje: soort zuil om het parkeren te verhinderen of om de verkeerswegen voor voetgangers en fietsers te beschermen of om ruimtes voor verschillende gebruikers af te bakenen.

17. het primair net, het interwijkenet en het wijknet: netten zoals beschreven in het geldend gewestelijk ontwikkelingsplan.

18. verkeerstekens: signalisatie zoals voorzien in de wegcode en het reglement van de wegbeheerder.

19. bewegwijzering: voorwegwijzers, bewegwijzering op lange of korte afstand, met inbegrip van de bewegwijzering naar uitrustingen van collectief belang en plaatselijke instellingen en handelszaken.

20. specialisatie van de wegen: hiërarchie van de wegen zoals beschreven in het gewestelijk ontwikkelingsplan en het gewestelijk bestemmingsplan.

21. zebrapad: afgebakend deel van een rijbaan dat door voetgangers wordt gebruikt om over te steken, in de wegcode oversteekplaats voor voetgangers genoemd.

22. trottoir: het gedeelte van de openbare weg, al dan niet verhoogd aangelegd ten opzichte van de rijbaan, in het bijzonder ingericht voor het verkeer van voetgangers; het trottoir is verhard en de scheiding ervan met de andere gedeelten van de openbare weg is duidelijk herkenbaar voor alle weggebruikers.

Het feit dat het verhoogd trottoir over de rijbaan doorloopt, brengt geen wijziging aan zijn bestemming met zich mee.

23. wegen te lande: wegen op de grond bestemd voor het personenverkeer, met inbegrip van tunnels (in tegenstelling tot de waterwegen).

24. gebied van culturele, historische, esthetische waarde of voor stadsverfraaiing: gebied zoals beschreven in het geldend Gewestelijk Bestemmingsplan.

§ 2. Voor de begrippen « rijbaan », « rijstrook », « fietspad », « kruispunt », « verkeersfunctie », « verblijfsfunctie », die niet zijn vermeld in de voornoemde § 1, wordt verwezen naar de definities in de wegcode.

ARTIKEL 3 **DOELSTELLINGEN INZAKE DE AANLEG VAN WEGEN, DE TOEGANGEN ERTOE EN DE NAASTE OMGEVING ERVAN**

1° Bij de aanleg van wegen, van de toegangen ertoe en de naaste omgeving ervan, met inbegrip van de beplanting, de verlichting en het stadsmeubilair, wordt rekening gehouden met de stedenbouwkundige kenmerken van de wijk. De aanleg draagt bij tot de verfraaiing van de stad, in het bijzonder in een structurerende ruimte of een gebied van culturele, historische, esthetische waarde of voor stadsverfraaiing.

2° De aanleg wordt bestudeerd in het licht van de specialisatie van de wegen. De specialisatie van de wegen bepaalt met name de verhouding tussen de verkeersfunctie en de verblijfsfunctie.

3° Bij de aanleg wordt rekening gehouden met de buurtactiviteiten.

4° Bij de aanleg wordt rekening gehouden met de personen met beperkte mobiliteit.

5° De aanleg verzekert de veiligheid van alle weggebruikers door het handhaven van een goed zicht en door het aanzetten tot meer oplettendheid vanwege alle weggebruikers.

6° De aanleg verzekert het comfort, het gemak en de doorlopende begaanbaarheid voor de voetgangers, de personen met beperkte mobiliteit en de lichte tweewielers.

7° De aanleg is zo opgevat dat deze aanzet tot een eerbiedig gedrag tussen alle categorieën weggebruikers onderling.

8° Wanneer een weg door het openbaar vervoer wordt gebruikt, wordt de aanleg ervan zo opgevat dat het verkeer van het openbaar vervoer wordt vergemakkelijkt.

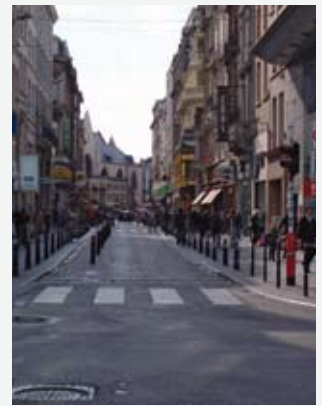
9° Bij de aanleg wordt rekening gehouden met de nabijheid van onderwijsinstellingen.

De specialisatie onderscheidt drie netten die elk één of meer types van wegen omvatten:

- Het primair of gewestelijk net dat drie types van wegen omvat: autosnelwegen, grootstedelijke wegen en hoofdwegen;
- Het interwijkenet met interwijkenwegen;
- Het wijknet dat de wijkverzamelwegen en de lokale straten omvat

Weg van het primaire net.

Weg van het wijknet.

Afdeling 2:

Voetgangersverkeer

ARTIKEL 4 VOETGANGERSWEGEN

§ 1. Een voetgangersweg omvat een doorgang, vrij van elke hindernis, met een doorlopende breedte van minstens 1,50 m en een vrije hoogte van minstens 2,20m.

§ 2. De dwarslopende helling tussen de rooilijn en de stoeprand bedraagt maximaal 2 %.

§ 3. Wanneer de voetgangersweg minder dan 2 meter breed is, kan de breedte van de vrije doorgang zoals voorzien in § 1 plaatselijk worden teruggebracht tot 1,20 m ter hoogte van een al dan niet verwijderbare hindernis die maximaal 0,50 m lang is. De minimale afstand tussen twee opeenvolgende hindernissen is 1,50m.

Bij het naderen van stadsmeubilair dat niet doorloopt tot op de grond, moeten met de voet tastbare voorzieningen de hindernis aangeven.

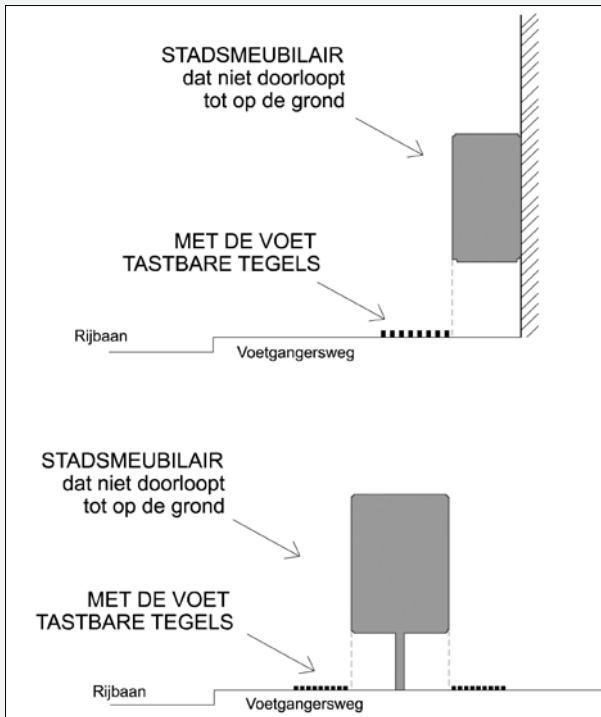
§ 4. Onverminderd § 1 en 3 worden de verkeerstekens, wanneer de voetgangersweg ten hoogste 2 meter breed is:

- 1° hetzij verankerd in de gevel, behalve in de gevel van de gebouwen die zijn beschermd of ingeschreven op de bewaarijst krachtens het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening;
- 2° hetzij zo dicht mogelijk bij de rooilijn geplaatst.

De schets nr. 1 in bijlage 1 van deze titel illustreert dit artikel.

Enkel de bijgevoegde schetsen zijn verordenend.

De bepalingen van artikel 4 hebben tot doel een minimum aan comfort en veiligheid te waarborgen aan de voetgangers door op de trottoirs te voorzien in een doorgang zonder enige hindernis.

Stadsmeubilair dat niet doorloopt tot op de grond, aangegeven met behulp van met de voet tastbare tegels.

Met de voet tastbare tegels bij het naderen van stadsmeubilair dat niet doorloopt tot op de grond.

Conforme oversteekplaats voor voetgangers met de voet tastbare tegels.

ARTIKEL 5 ZEBRAPADEN

§ 1. Een zebrapad wordt in het verlengde van de vrije doorgang van de voetgangerswegen aangelegd, met uitsluiting van de specifieke oversteekplaatsen ingericht met met de voet tastbare tegel

De voetganger is verplicht gebruik te maken van de afgebakende zebrapaden overeenkomstig de bepalingen van het verkeersreglement. Dit artikel is bedoeld om omwegen voor de voetganger te vermijden, hoewel het niet steeds mogelijk of wenselijk is een perfect rechtlijnig traject uit te stippelen. De oversteekplaatsen aan met de voet tastbare tegels volgen het meest aangewezen traject voor slechtzienden en blinden.

§ 2. Wanneer op de rijbaan een permanente parkeerzone langs de voetgangersweg ligt, wordt deze laatste verbreed ter hoogte van de zebrapaden.

Conforme verhoogde oversteekplaats voor voetgangers.

De verbreding van de voetgangersweg wordt verlengd zodat de parkeerzone zich op minstens 5 meter van het zebrapad bevindt in de richting van het verkeer.

De schetsen nr. 2 in bijlage 1 van deze titel illustreren dit artikel.

§ 3. De overgang tussen de voetgangersweg en de rijbaan gebeurt:

- met een geleidelijke verlaging van de voetgangersweg, via een toegangshelling die toegankelijk is voor de personen met beperkte mobiliteit, overeenkomstig schets nr. 3 van bijlage 1 van deze titel;
- met een hellend vlak dat voldoet aan de volgende normen:

1° het maximale hellingspercentage van het hellend vlak bedraagt 8 %; deze helling kan op 12 % worden gebracht indien het hellend vlak minder dan 0,50 m lang is;

2° het oppervlak van het hellend vlak sluit aan op het niveau van de voetgangersweg door een schuin vlak waarvan de helling de algemene helling van de voetgangersweg met maximaal 8 % overschrijdt.

De schetsen nr. 3 in bijlage 1 van deze titel illustreren dit artikel.

De schetsen nr. 34 in bijlage 1 van deze titel illustreren dit artikel.

§ 4. De minimale breedte van de vrije doorgang zoals bedoeld in artikel 4 § 3 bedraagt 1,20 m ter hoogte van de zebrapaden.

§ 5. De rand en het uitsteeksel van de overgang van de afvoergoot naar de rijbaan ter hoogte van de oversteekplaatsen zijn afgekant of afgerond en zijn maximum 0,02 m hoog ten opzichte van de bodem van de afvoergoot. Er mag zich geen rioolkolk bevinden aan de oversteekplaatsen voor voetgangers en fietsers.

§ 6. Het oversteken van verhoogde bermen en verkeerseilanden gebeurt op het niveau van de rijbaan. Wanneer dit onmogelijk is, moet de oversteekplaats beantwoorden aan dezelfde voorwaarden als vermeld in § 3

De schetsen nr. 2, 3 en 4 in bijlage 1 van deze titel illustreren dit artikel.

Oversteekplaats voor voetgangers met een geleidelijke verlaging.

Niet-conforme plaatsing van de rioolkolk daar geplaatst ter hoogte van het zebrapad.

Niet-conforme oversteekplaats van een verkeerseiland, daar deze niet in overeenkomst is met § 3.

Conforme oversteek van een verkeerseiland.

ARTIKEL 6 VERHOOGD TROTTOIR OF TROTTOIR TER HOOGTE VAN BERIJDBARE OPRITTEN

§ 1. De wegbedekking van het trottoir loopt door ter hoogte van een berijdbare oprit. Bij een voorzienbare overlast wordt de fundering versterkt en een dikkere wegbedekking aangelegd. Wanneer de voorzienbare overlast dit vereist, kan de wegbedekking worden gewijzigd voorzover er geen kleurverandering optreedt.

§ 2. Het niveau van het trottoir wordt behouden ter hoogte van de berijdbare oprit en de stoeprand wordt schuin afgewerkt. Het trottoir kan worden verlaagd over een maximumbreedte van 0,50 m vanaf de verticale kant van de stoeprand, voor zover de breedte van de voetgangersdoorgang, zoals vermeld in artikel 4 § 3, minstens 1,20 m bedraagt tussen de verlaging en de rooilijn.

Conforme berijdbare oprit.

De bepalingen van artikel 6 hebben tot doel de trottoirs aan de berijdbare opritten naar de omliggende onroerende goederen uniform te maken en te zorgen dat de doorgang van voetgangers comfortabel verloopt; het trottoir moet op het algemene niveau behouden worden, waarbij de aanleg de bereikbaarheid van de berijdbare opritten voor autovoertuigen garandeert.

Niet-conforme berijdbare oprit, daar deze niet in overeenkomst is met § 2.

Afdeling 3:

snelheidsbeperkende inrichtingen

ARTIKEL 7 SNELHEIDSBEPERKENDE INRICHTINGEN

§ 1. De snelheidsbeperkende inrichtingen worden zodanig geplaatst dat zij passen in de architecturale en stedenbouwkundige omgeving en rekening houden met de bediening van de buurtactiviteiten. Bij hun plaatsing moet tevens rekening worden gehouden met de veiligheid van alle weggebruikers en in het bijzonder met deze van voetgangers en fietsers.

§ 2. De snelheidsbeperkende inrichtingen worden aangelegd zodat:

- 1° de zichtbaarheid, zowel overdag als 's nachts, verzekerd wordt door de verlichting en de signalisatie;
- 2° de afvoer van water verzekerd wordt.

De snelheidsbeperkende inrichtingen kunnen, indien zij slecht worden aangelegd, een bron zijn van hinder voor de buurtbewoners. Bij hun aanleg dient men dus de Wegcode na te leven, die precieze regels oplegt om hinderlijke gevolgen te vermijden.

Deze inrichtingen zijn vrijgesteld van stedenbouwkundige vergunning, voor zover ze niet afwijken van een bestemmingsplan, een stedenbouwkundige verordening of een verkavelingsvergunning, geen betrekking hebben op een goed dat het voorwerp uitmaakt van een beschermingsmaatregel, geen aanvulling vormen bij werken die onderworpen zijn aan een stedenbouwkundige vergunning en niet het voorwerp uitmaken van een herhaling over de lengte van de weg

Verlichting van de snelheidsbeperkende inrichting en haar signalisatie.

Rijbaankussen.

Afdeling 4:

Lichte tweewielers

ARTIKEL 8 FIETSPAD

Een fietspad is vrij van hindernissen. Fietspaden die breder zijn dan 1,50 m kunnen worden uitgerust met een centrale zuil of een centraal paaltje zodanig dat de vrije doorgang minimaal 1,50 m bedraagt, om de toegang voor auto's te verhinderen.

De vrije hoogte boven een fietspad is minimaal 2,20 m.

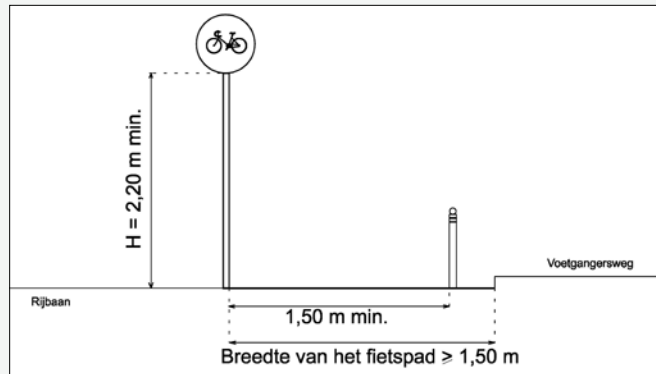
Titel VII heeft niet tot doel aanbevelingen te doen voor de goede aanleg van inrichtingen voor lichte tweewielers.

De ontwerper van een dergelijke inrichting dient zich hiervoor te baseren op de publicaties van het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid.

Het hoofddoel is de fietspaden te beschermen tegen de plaatsing van hindernissen zoals: verkeerstekens of wegwijzers, verlichtingspalen, kasten van concessiehouders, enz.

Elke hindernis op een fietspad is in overtreding indien ze niet het voorwerp uitmaakt van een stedenbouwkundige vergunning met gemotiveerde afwijking, met uitzondering van de centrale zuil in het midden van brede fietspaden om te vermijden dat het fietspad door personenwagens zou worden ingepalmd.

Deze afdeling gaat tevens over de invoeging van de tweewielers in het algemeen verkeer op het einde van een fietspad. Deze invoeging is immers gevaarlijk als de overgang niet correct gebeurt. Aan de overgang tussen de rijweg en het fietspad moet de rand van het trottoir verlaagd worden

Largeur libre pour piste cyclable.

ARTIKEL 9 **OPSTELSTROKEN EN VOORUITGESCHOVEN ZONES**

Aan alle kruispunten met verkeerslichten worden, op alle wegen, opstelstroken en vooruitgeschoven zones voor lichte tweewielers aangelegd.

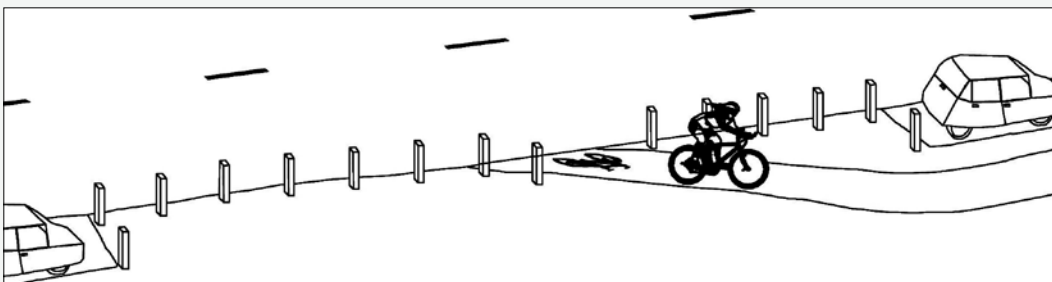

Opstelstrook en vooruitgeschoven zone in een éénrichtingsstraat.

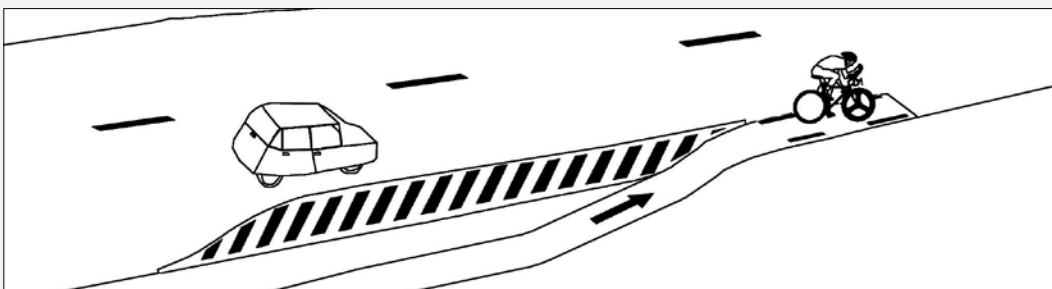
ARTIKEL 10 **OVERGANGSZONES**

§ 1. Er worden overgangszones aangelegd bij het begin en einde van een fietspad zodat de fietsers gemakkelijk op het fietspad kunnen komen of parallel en veilig kunnen invoegen in het verkeer.

§ 2. De overgang tussen de rijbaan en het fietspad gebeurt zonder hoogteverschil.

Overgangszones - voorbeeld : begin fietspad.

Overgangszones - voorbeeld : einde fietspad.

ARTIKEL 11 HET PARKEREN VOOR LICHTE TWEEWIELERS

Bij de handelingen en werken voor de aanleg of wijziging van de openbare ruimten die gelegen zijn, hetzij in een handelsgebied, hetzij in de nabijheid van uitrustingen van collectief belang of van openbare diensten, treinstations, stations van het openbaar vervoer enz., wordt voor de bezoekers voorzien in fietsenstallingen die zich niet op de voetgangersweg bevinden, eventueel gecombineerd met parkeermogelijkheid voor gemotoriseerde tweewielers. In het geval van een school of een ziekenhuis moeten het personeel en de leerlingen bij voorrang parkeren in de vermelde voorzieningen; parkeren op de weg mag enkel als geen enkele andere mogelijkheid bestaat of als het aanbod van de voorzieningen ontoereikend is.

Bij voorzieningen met een hoofdtoegang voor het publiek moet de fietsenstalling zo dicht mogelijk bij de toegang gelegen zijn (ten hoogste op 20 m afstand), behoudens andersluidende veiligheidsvoorschriften van brandweer en politie.

Als verscheidene voorzieningen dicht bij elkaar liggen, kan het aanbod gebundeld worden, vooral als dit de kwaliteit kan verhogen, bij voorbeeld door middel van een hogere overdekte parkeerverhouding of een groter aantal plaatsen.

Minstens 50% van het aantal plaatsen in een fietsenstalling voor middellange en lange duur (haltes van het openbaar vervoer, cultuurvoorzieningen, sportvoorzieningen, ...) is overdekt.

Een fietsenstalling voor kortstondig gebruik (handelszaken, besturen ...) hoeft niet noodzakelijk overdekt te zijn.

Afdeling 5: Het parkeren

ARTIKEL 12 BESCHERMING VAN HET TROTTOIR

Wanneer het parkeren toegelaten is in schuine parkeervakken of loodrecht ten opzichte van de stoeprand of de rooilijn, wordt de vrije doorgang zoals bepaald in artikel 4, § 1, verzekerd door een antiparkeervervoorziening.

Conforme fietsenstalling.

Conforme fietsenstalling.

Conforme bescherming van het trottoir.

Niet-conforme bescherming van het trottoir.

Wanneer het parkeren georganiseerd is in schuine parkeervakken langs of loodrecht ten opzichte van de stoeprand, gebeurt het wel vaker dat een achteloze automobilist zijn voertuig te ver vooruit zet en dus deels op de voetgangersweg komt te staan zoals bepaald in artikel 4. Artikel 13 verplicht de bescherming van de voetgangersweg aan de hand van een antiparkeervoorziening.

ARTIKEL 13 ANTIPARKEERVORZIENINGEN

§ 1. Om het aantal uitstekende stoepranden en antiparkeerpaaltjes te verminderen, bedraagt de minimale afstand tussen twee antiparkeervoorzieningen 1,50 m en de maximale afstand 3,00 m, naargelang de breedte van de rijbaan.

§ 2. De antiparkeervoorziening die bestaat uit een dubbele stoeprand ter bescherming van een berm of voetgangersruimte voldoet aan de volgende afmetingen:

- de dubbele stoeprand moet in totaal minstens 0,35 m hoog zijn;
- de afstand tussen de eerste en de tweede stoeprand moet tussen 0,20 m en 0,45 m bedragen.

§ 3. De uitstekende stoepranden zijn niet langer dan 1,50 m en zijn conform § 1.

§ 4. De hoogte van de antiparkeerpaaltjes bedraagt 0,60 m tot 1,10 m.

Schets nr. 5 in bijlage 1 van deze titel illustreert dit artikel.

Aangezien de meest verscheidene antiparkeerinrichtingen opduiken in de openbare ruimte, wil artikel 14 de plaatsing van deze inrichtingen reglementeren om de visuele impact ervan te beperken; ze moeten evenwel een doeltreffend middel blijven vormen tegen foutief parkeren.

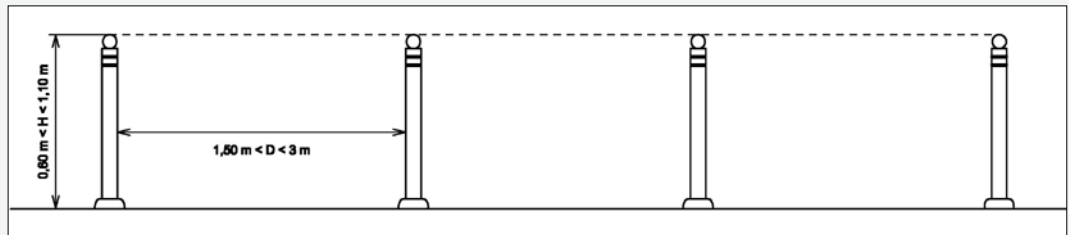
Antiparkeerpaaltjes.

Niet-conforme antiparkeerpaaltjes, daar deze niet in overeenkomst is met § 4.

Dubbele stoeprand.

Normen voor antiparkeerpaaltjes.

Afdeling 6: Openbaar vervoer

ARTIKEL 14 HALTES

§ 1. De parkeerzone wordt aan een halte van het openbaar vervoer langs het trottoir onderbroken en de voetgangersweg wordt verbreed.

§ 2. De toegang tot de halte wordt aangelegd in de vorm van een hellend vlak dat toegankelijk is voor personen met beperkte mobiliteit zoals voorgesteld in schets nr. 3 van bijlage 1. Aan de uiteinden van het hellend vlak is een bordes of een rustplaats van minstens 1,50 m lang aangelegd.

§ 3. De haltes van het openbaar vervoer zijn uitgerust met een schuilhuisje voor de gebruikers. Ze zijn aangeduid door middel van met de voet tastbare tegels. Een halte gelegen in een landschap of aan een onroerend goed dat beschermd is of ingeschreven is op de bewaarlijst in de zin van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening, kan vrijgesteld worden van een schuilhuisje.

Artikel 14 verplicht de aanleg van de typehaltes van de MIVB, met plaatselijke onderbreking van de parkeerstrook, een verbreding van het trottoir, de ophoging van de stoeprand en de plaatsing van een wachthuisje voor de reizigers ter bescherming tegen het slechte weer.

Toegangshelling van een halte van het openbaar vervoer.

Onderbreking van de parkeerstrook.

Met de voet tastbare tegels aan een halte van het openbaar vervoer.

ARTIKEL 15 HET PARKEREN VAN DE TAXI'S EN DE CAR-SHARINGVOERTUIGEN

De parkeerzone voor taxi's voldoet aan de volgende criteria:

- ruimte die, voor de taxi's, goed bereikbaar en gemakkelijk te verlaten is;
- goed zichtbaar voor de gebruikers;
- een bijzondere kleuraanduiding van het grondvlak van de parkeerzone.

De parkeerzone voor car-sharingvoertuigen voldoet aan de volgende criteria:

- ruimte die goed bereikbaar en gemakkelijk te verlaten is voor de car-sharingvoertuigen;
- goed zichtbaar voor de gebruikers;
- een bijzondere kleuraanduiding van het grondvlak van de parkeerzone.

Taxiparkeerplaats.

Parkeerplaats voor car-sharing.

Afdeling 7:

Hoogstammige bomen

ARTIKEL 16 AFSTANDEN

§ 1. De minimumafstand tussen een boom en een gevel wordt aldus bepaald dat er een minimumafstand van 2 meter overblijft tussen de gevel en de kruin van de volgroeide boom.

§ 2. De minimumafstand tussen de as van de stam en de verkeersstrook van de rijbaan bedraagt 0,90 m.

Schets nr. 6 in bijlage 1 van deze titel illustreert dit artikel.

Bomen hoger dan 6m langs de weg hebben een grote esthetische waarde en spelen een belangrijke rol in het natuurbehoud in de stad. Het is dus noodzakelijk om minimumvoorwaarden te bepalen voor de aanplanting ervan ([art. 17](#)), de verzorging van deze beplanting ([art. 18](#)) en de bescherming ervan ([art. 19](#)), zodat deze bomen op een juiste wijze groeien.

Kleinere bomen worden niet onderworpen aan de regelgeving, omdat de ervaring heeft geleerd dat de wegbeheerders erin slagen laagstammige bomen op het trottoir te planten in zeer moeilijke omstandigheden. Deze laagstammige bomen kennen over het algemeen een normale groei en hebben een grote decoratieve waarde. Daarom is het niet aangewezen beperkende regels op te leggen die de aanplanting van deze laagstammige bomen op de trottoirs kunnen afremmen.

ARTIKEL 17 **PLANTPUTTEN**

De plantput heeft een volume van minstens 3,5 m³.

Als de plantput zich op de openbare weg bevindt, moet systematisch voorzien worden in een verhoging van de randen van de put.

ARTIKEL 18 **BESCHERMINGSMAATREGELEN**

§ 1. Een boom wordt geplaatst in een waterdoorlatende zone met een oppervlakte van minstens 2,25 m².

§ 2. Deze waterdoorlatende zone wordt beschermd tegen betreding door een inrichting die op dezelfde hoogte geplaatst wordt als de voetgangersweg, wanneer intens voetgangersverkeer dat nodig maakt.

§ 3. De stam en de basis van de boom worden beschermd wanneer schokken en verzakkingen door voertuigen veroorzaakt worden.

§ 4. Geen enkel net van openbaar nut mag op minder dan 1,75 m van de as van de stam worden aangelegd.

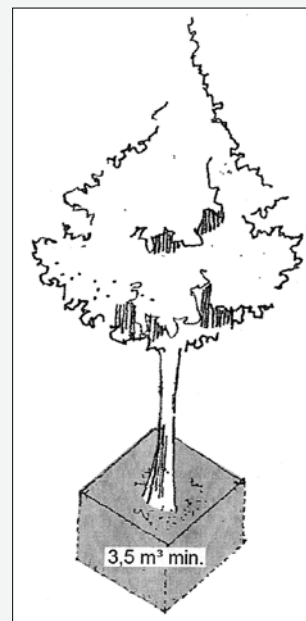
Gelet op de ontwikkeling en bescherming van de wortels van de boom, mogen geen leidingen van de netwerken voor gas, elektriciteit, telefonie... worden gelegd op minder dan 1,75 m van de as van de boomstam.

Afdeling 8: **Wegbebakening**

ARTIKEL 19 **VERKEERSTEKENS**

§ 1. Er worden enkel de verplichte tekens geplaatst.

§ 2. De verkeerstekens worden beperkt in aantal en op één paal gegroepeerd.

Plantput.

Bescherming van de aanplantingen.

Bescherming van de aanplantingen aan een autoparkeerplaats.

De Wegcode bepaalt de minimumafmetingen en de bijzondere voorwaarden voor de plaatsing van verkeerstekens. De bepalingen van dit reglement geven de overheid die de weg beheert echter vaak een zekere vrijheid.

De voorwerpen die zijn vastgemaakt in de grond of op gebouwen en waarop de verkeerstekens komen, zijn onderworpen aan de stedenbouwkundige regelgeving. De bepalingen van deze afdeling hebben tot doel de esthetiek van de stad te verbeteren aan de hand van regels die de vrijheidsmarge in de Wegcode en het reglement van de beheerder moeten opvullen.

Wat betreft de bewegwijzering, wil men hier de wegbeheerders een algemeen plan laten goedkeuren voor de bewegwijzering op alle wegen die onder hun beheer vallen. Zolang dit plan niet is goedgekeurd, is voor de plaatsing van bewegwijzering een stedenbouwkundige vergunning nodig.

Gegroepeerde verkeersborden.

ARTIKEL 20 BEWEGWIJZERING

Het plaatsen van bewegwijzering past in een globaal plan dat wordt opgesteld door de wegbeheerder en dat strookt met de andere plannen inzake bewegwijzering.

ARTIKEL 21 WEGMARKERING

De wegmarkering wordt enkel gebruikt voor situaties waarin de intensiteit van het verkeer en/of de veiligheid van de weggebruikers dit verantwoorden. De markeringen die de autorijstroken scheiden, zijn verboden op verkeerswegen van het wijken- en interwijkenet, behalve aan de kruispunten en in de bochten waar ze nodig zijn om veiligheidsredenen.

Gegroepeerde wegwijzerborden.

Wegmarkering bij gevaarlijke situaties.

Afdeling 9: Stadsmeubilair

ARTIKEL 22 PLAATSING

§ 1. Stadsmeubilair mag niet aan kruispunten, zebraleden en haltes van het openbaar vervoer geplaatst worden als het de zichtbaarheid van alle weggebruikers belemmert.

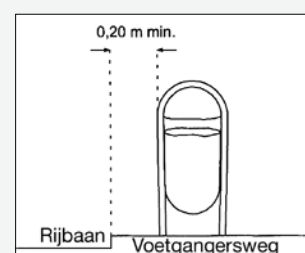
§ 2. Met uitzondering van de antiparkeervoorzieningen wordt het stadsmeubilair geplaatst op minimaal 0,20 m van de buitenkant van de stoeprand die de voetgangersweg scheidt van de rijbaan.

§ 3. Onverminderd artikel 4, § 3, bedraagt de vrije doorgang voor de gebruikers van het openbaar vervoer minstens 1,20 m vóór de schuilhuisjes. Wanneer de plaatselijke omstandigheden dit noodzakelijk maken, kan de doorgang teruggebracht worden tot 0,90 m.

In § 2 wordt een minimumafstand opgelegd vanaf de rand van de weg, teneinde beschadigingen aan het stadsmeubilair door de wagens op de rijweg te vermijden.

Openbare ruimte waarin meerdere elementen van het stadsmeubilair zijn gegroepeerd.

Stadsmeubilair.

ARTIKEL 23 KASTEN VAN DE CONCESSIEHOUDERS

§ 1. Alle kasten zijn voorzien van een plaat die de identiteit, het adres en de verdere gegevens van de eigenaar aangeeft.

§ 2. Wanneer de kasten op de voetgangersweg staan, zijn ze evenwijdig met de rooilijn geplaatst. De kasten met een hoogte van minder dan 1,20 m mogen loodrecht geplaatst worden ten opzichte van de rooilijn, op de verbreding van de voetgangersweg zoals bedoeld in artikel 5 § 2, op een afstand van maximaal 0,50 m van de buitenkant van de stoeprand.

§ 3. De kasten worden ondergronds geplaatst in de volgende gevallen:

- in een landschap of aan een onroerend goed dat beschermd is of ingeschreven is op de bewaarlijst in de zin van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening;
- in de vrijwaringszone zoals bedoeld in artikel 228 van dat Wetboek;
- bij ontstentenis van een vrijwaringszone, in een omtrek van 50 meter rond het beschermd

of op de bewaarlijst ingeschreven goed in de zin van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening.

- wanneer het trottoir minder dan 1,50 m breed is of vóór een winkelraam.

In de andere gevallen moet het ondergronds plaatsen van de kasten de voorkeur krijgen.

Schets nr. 7 in bijlage 1 van deze titel illustreert dit artikel.

Afdeling 10:

Verlichting

ARTIKEL 24 GLOBALE OPZET

§ 1. De verlichting van de stadsruimten moet worden gezien in het kader van een globale opzet. Meer bepaald worden de lichthoogte en de positie van de lampen bepaald in verhouding tot de breedte van de te verlichten rijbaan en rekening houdend met de gewenste visuele indruk 's nachts. De verlichting moet tevens worden aangewend om opmerkelijke sites of opmerkelijke onroerende gehelen in de verf te zetten.

§ 2. De stadsverlichting moet zodanig opgevat worden dat ze een strikt minimum aan hinder veroorzaakt binnenin de woningen.

§ 3. Er moet voldoende verlichting zijn om een goed zicht te verschaffen op de voetpaden en, indien nodig, om de oversteekplaatsen voor voetgangers en fietsers extra aan te duiden.

§ 4. De lichthoogte bedraagt maximaal 9 meter. Deze hoogte kan op snelwegen tot 20 meter worden opgetrokken.

De verlichting van de stadsruimten is, naast haar veiligheidsfunctie, ook een belangrijke factor voor de verfraaiing en de opwaardering van de stad.

Conforme plaatsing van de kasten van de concessiehouders.

Globale opzet.

Afdeling 11:

Gelegenheidsdecoratie

ARTIKEL 25 GELEGENHEIDSDECORATIE

Gelegenheidsdecoratie voor allerhande evenementen of festiviteiten wordt ten vroegste 1 maand vóór de aanvang van het evenement aangebracht en uiterlijk 15 kalenderdagen na afloop ervan verwijderd.

Volgens de definitie in artikel 26 mag gelegenheidsdecoratie geen drager zijn van reclame; in dit geval is ze gedefinieerd als gelegenheidsreclame onderworpen aan de bepalingen van Titel VI. Typevoorbeeld van dit soort gelegenheidsdecoratie is de eindejaarsdecoratie die krachtens artikel 26 toegelaten is van 25 november tot 16 januari.

Niet-conforme gelegenheidsdecoratie.

Afdeling 12:

Slotbepalingen

ARTIKEL 26 SLOTBEPALINGEN

De overeenstemming van een bouwontwerp met deze verordening houdt niet in dat het strookt met de goede ruimtelijke ordening, die beoordeeld wordt door de overheid, bevoegd voor de afgifte van de stedenbouwkundige vergunning, noch met de andere geldende wetten en verordeningen

ARTIKEL 27 TOEPASSING IN DE TIJD

Deze titel is van toepassing op de stedenbouwkundige vergunnings- en attestaanvragen die worden ingediend na de inwerkingtreding ervan.

Hij is eveneens van toepassing op de in artikel 1 bedoelde handelingen en werken die, omwille van hun geringe omvang, zijn vrijgesteld van een stedenbouwkundige vergunning en waarmee begonnen wordt na de inwerkingtreding ervan.

De GSV werd bekendgemaakt op 19.12.2006 en trad in werking op 03.01.2007.

Section II : le cheminement piéton
Afdeling II : het voetgangersverkeer

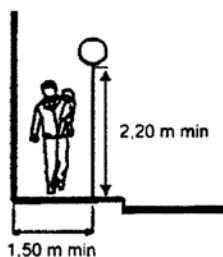
Croquis n°1 - Schets nr 1

Article 4. Voies de circulation piétonne - § 1 et § 3

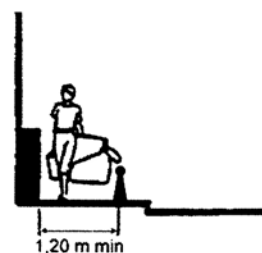
Artikel 4. Voetgangerswegen - § 1 en § 3

Exemples
 Voorbeelden

**A. largeur
 largeur $\geq 2m$**

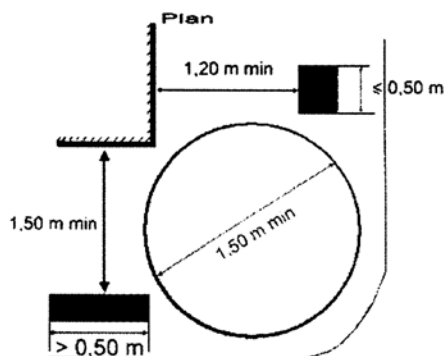

**B. largeur
 largeur $< 2m$**

Pour les voies de circulation dont la largeur est inférieure à 2 mètres, la largeur minimale du cheminement libre est de 1,20 m au droit d'un obstacle dont la longueur maximale est de 0,50 m. Si ce dernier a une longueur supérieure à 0,50 m, la largeur minimale du cheminement libre est de 1,50 m.

Wanneer de voetgangersweg minder dan 2 meter breed is, wordt de minimale breedte van de vrije doorgang teruggebracht tot 1,20 m ter hoogte van een hindernis die maximum 0,50 m lang is. Als de hindernis meer dan 0,50 m lang is, is de minimale breedte van de vrije doorgang 1,50 m.

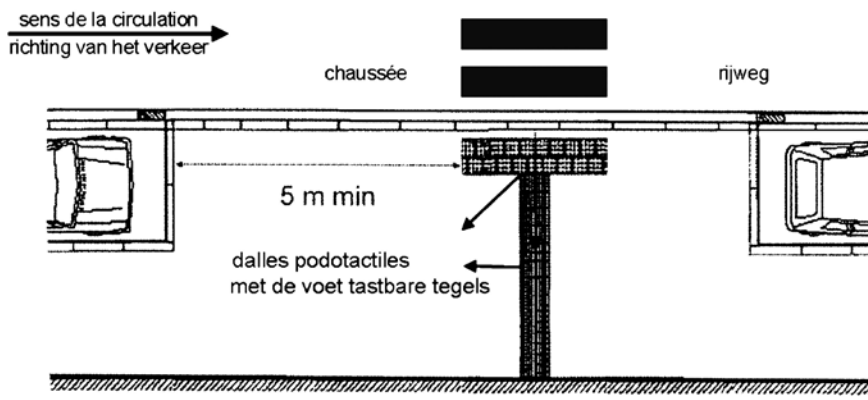

Croquis n°2 - Schets nr 2

Article 5. Traversées piétonnes - § 2

Artikel 5. Zebrapaden - § 2

Plan

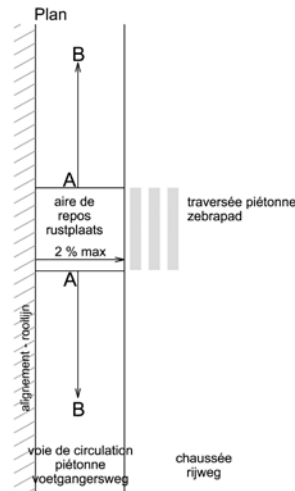
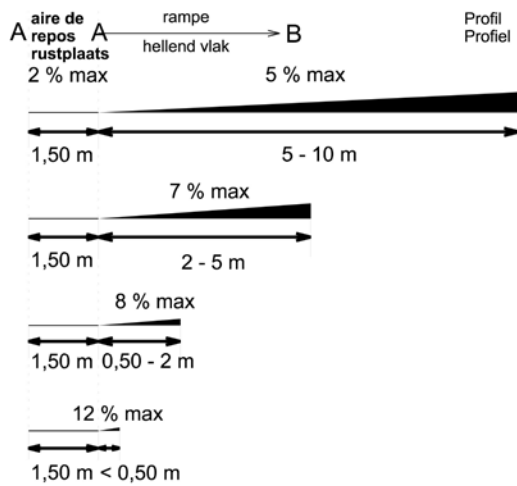
Section II : le cheminement piéton - Section VI : les transports en commun

Afdeling II : het voetgangersverkeer - Afdeling VI : het openbaar vervoer

Croquis n°3 - Schets nr 3

Article 5 § 3 : traversées piétonnes - Article 15 § 2 : arrêts

Artikel 5 § 3 : zebraleden - Artikel 15 § 2 : haltes

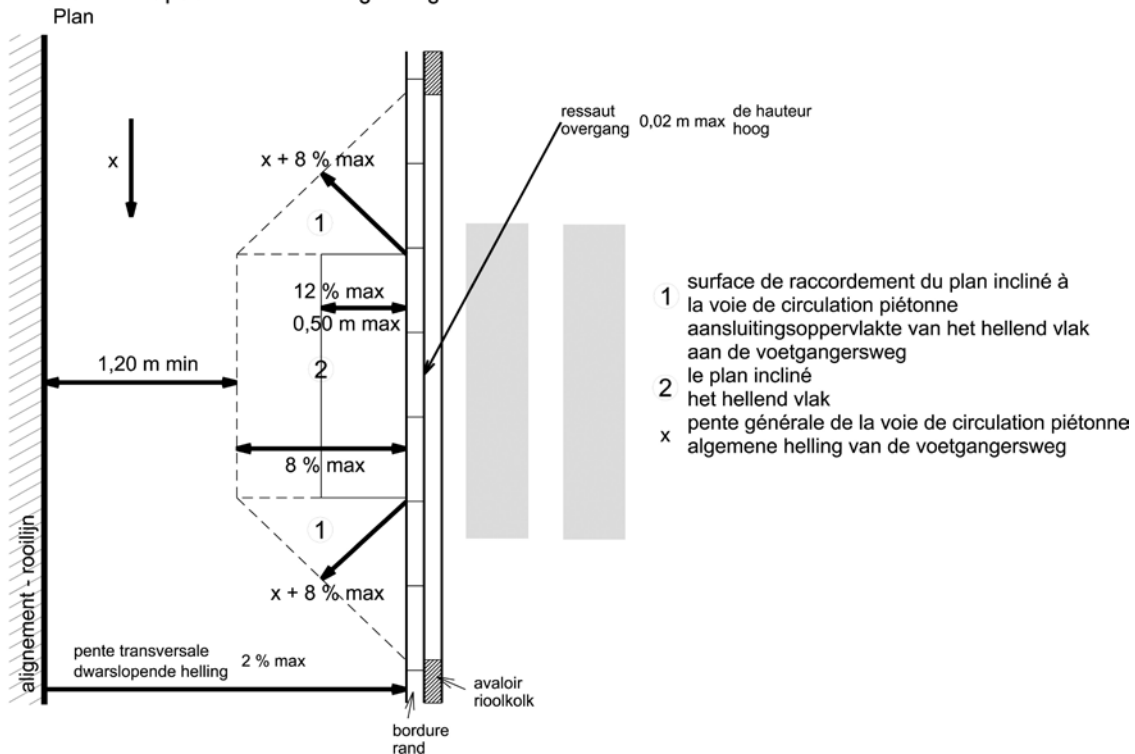
Section II : le cheminement piéton

Afdeling II : het voetgangersverkeer

Croquis n°4 - Schets nr 4

Article 5 : traversées piétonnes - § 3 et § 4

Artikel 5 : zebraleden - § 3 et § 4

Section V : le stationnement

Afdeling V : het parkeren

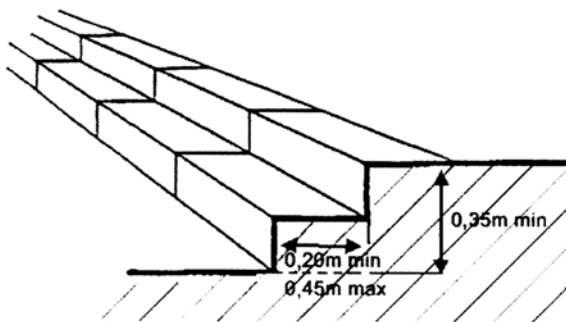
Croquis n°5 - Schets nr 5

Article 14 Dispositifs anti-stationnement

Artikel 14 Anti-parkeervoorzieningen

§ 2 Bordure double

§ 2 Dubbele stoerprand

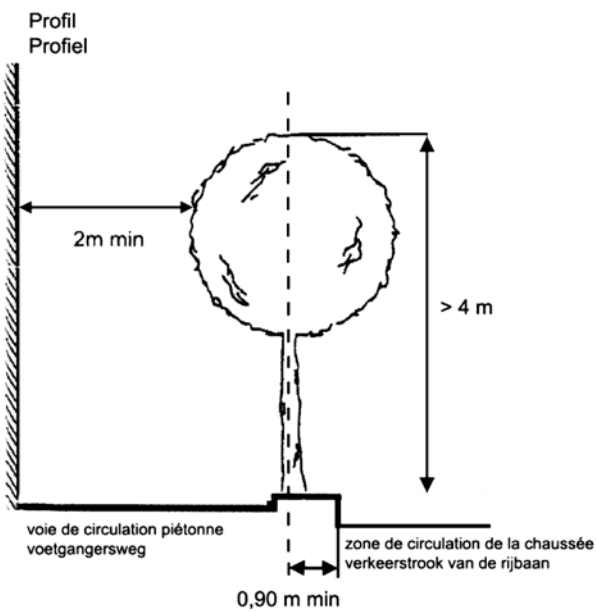
Section VII : les arbres à haute tige

Afdeling VII : hoogstammige bomen

Croquis n°6 - Schets nr 6

Article 17 : distances

Artikel 17 : afstanden

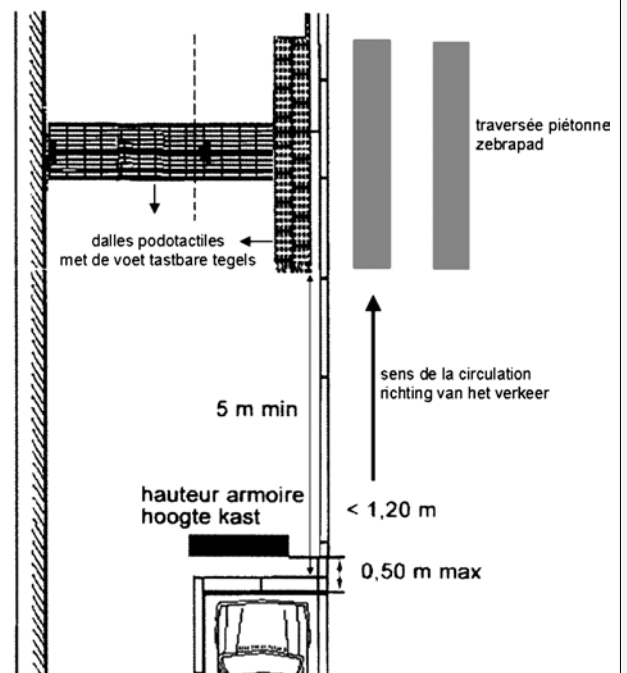
Section IX : le mobilier urbain

Afdeling IX : stadsmeubilair

Croquis n°7 - Schets nr 7

Article 24 : Armoires de concessionnaires - § 2

Artikel 24 : Kasten van concessiehouders - § 2

Verantwoordelijke uitgever: Jacques Van Grimbergen
Directeur-generaal van het Bestuur Ruimtelijke Ordening en Huisvesting

Layout: Tarmak

Fotografie: Marcel Vanhulst

Wettelijk depot: D/2007/9210/1

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

**Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Bestuur voor Ruimtelijke Ordening en Huisvesting**

CCN, Vooruitgangstraat 80 bus 1
1035 Brussel

Voor meer informatie:
www.gsv.irisnet.be